

Утвърждавам:

(Заповед № 56/23.09.2022 г.)

ИВАЙЛО АСЕНОВ

Директор на СУ „Св. св. Кирил и Методий”
гр. Козлодуй

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

за провеждане на часове по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
от

учители/служители, които не са специалисти при заместване на отсъстващ
учител (във връзка с изпълнение на дейности по НП „Без свободен час“)

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:

Учебната програма е създадена в изпълнение изискванията на НП „Без свободен час”. Предназначена е за учители-неспécialисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и неосигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от I до XII клас, така и с приоритетите и пакетът от ресурси на училището – човешки, материални, финансови и др.

ЦЕЛИ:

1. Да ангажира „свободното” време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.
2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.
3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере” учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.
4. Въпросите, които разглежда, да намерят израз в по-значими форуми на училищно, общинско, областно и национално ниво (клубове по интереси, извънкласни дейности, училищно самоуправление, участие в младежкия общински съвет и др.)

ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.
2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.
3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като: основни житейски умения; умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита; умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност; умения за вземане на решения; умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.
4. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.
5. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

Вид образование	Област на компетентност
Гражданско образование	Междудличностни отношения
Гражданско образование	Социална среда
Гражданско образование	Права на човека
Гражданско образование	Демократично гражданство
Гражданско образование	Идентичности и различия в обществото
Гражданско образование	Власт, политика и демократични ценности
Гражданско образование	Социална политика, справедливост и солидарност
Гражданско образование	Глобализация, плурализъм и толерантност
Здравно образование	Психично здраве и личностно развитие
Здравно образование	Физическо развитие и дееспособност
Здравно образование	Превенция на употребата на психоактивни вещества
Здравно образование	Безопасност и първа помощ
Здравно образование	Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
Здравно образование	Лична хигиена
Здравно образование	Хранене
Екологично образование	Вода, почва, въздух
Екологично образование	Енергия и климат
Екологично образование	Биологично разнообразие
Екологично образование	Потребление и отпадъци
Екологично образование	Общество и околна среда
Интеркултурно образование	Културни идентичности
Интеркултурно образование	Културна осъзнатост
Интеркултурно образование	Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
Интеркултурно образование	Интеркултурно образование и права на човека

ОБЕЗПЕЧАВАНЕ:

Етап	Тема	Материалите са налични в:	Провежда се от:
Начален етап	Здравно образование:	Библиотека	Зам. директор УД, учител ЦДО
	„Здравна читанка”, автор: д-р Петър Милев		
	Енциклопедии за човешкото тяло		
	Здравето – най-голямото богатство – КНИГА		
	„Азбука на здравето“ – КНИГА		
	„Здрави, силни и калени да растем“ – КНИГА		
	„Дневният режим – програма за здраве“ – ТАБЛО		
	„По-силни Деца – По-малко Насилие!“ – наръчник за деца с игри и упражнения		
„Практическа педиатрия“ – книга за родители на тема „Здравословно хранене на детето“			
Прогимназиален и гимназиален етап	Здравно образование V–VII клас:		
	„Екологично образование“ – програмен продукт за учители с регионални програми за здравно, екологично образование и за помагане на връстници	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Час на здравето“ – издание на съвременното сексуално и репродуктивно здравно образование в училище	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар

	„Умения за здраве“ – документ-КНИГА, част от Информационната серия на Световната здравна организация за училищното здраве	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица
	„Здравно образование“ – КНИГА за учителя, включваща темите: „Храненето и Вашето здраве“; „Тютюнопушене“; „Алкохолът и наркотиците“; „Въведение в сексуалността“; „СПИН“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Здравно образование в училище за предпазване от СПИН и болести, предавани по полов път“ – ръководство за учителя	Библиотека	Зам. директор УД Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Здравно образование в училище за предпазване от СПИН и болести, предавани по полов път“ – дейности за учениците		медицински лица, библиотекар
	„Програма Здравно образование“ – учебни помагала за ученици от 8, 9, 10, 11, 12 клас – методически разработки, работни листи и работни тетрадки	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Наръчник на фасилитатора – КНИГА с обучителни умения за консултиране на тема „Здраве и развитие на подрастващите“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Храненето и Вашето здраве“ – КНИГА		
	„Да се храним разумно“ – брошура	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Моето училище. Моето здраве“ – брошура на тема „Здравното образование в училище за развитие на знания, умения и нагласи за безопасно поведение“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Инфекциозни болести – хепатит, туберкулоза, кучешка тения, инфекции предавани с кърлежи“ – брошури	Медицински кабинет	Зам. директор УД, медицински лица
	„Опознай себе си. Всичко за пубертета“ – брошура за родители	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„За са се чувстваш добре... опознай себе си“ – брошура за промените на пубертета	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Питанки за двама“ – брошура за безопасното сексуално общуване	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Оказване на първа помощ – наръчник, нагледни материали, табла	Медицински кабинет	Медицински лица
	Здравно образование VIII – XII клас:		
	Наркомании – КНИГИ	Библиотека Брошури, филм, книги	Зам. директор УД, библиотекар
	„Наркомани разказват“ – КНИГА, автор: Галя Маринова	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Какво трябва да знаем за наркотиците“ – пътеводител за родители и учители – брошура на фондация „Свободна и демократична България“		

	„Как да предпазим детето си от наркотиците“ – брошура, изд. Анубис“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Из лабиринта на наркотиците“ – КНИГА, автор: Иван Масларски	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Наркотиците – почти всичко за тях“ – КНИГА, автор: Юлиан Караджов	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Ръководство: „Обществена програма за превенция на употребата на наркотици и утвърждаване на здравословен начин на живот сред младите хора“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Антидрога“ – учебна работна тетрадка – първо и второ равнище	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Методическо пособие за работа с учебните работни тетрадки „Антидрога“	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„СПИН“ – ръководство за учители за представяне на програма за здравно възпитание	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Ръководство за обучение на връстници в сферата на СПИН	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	Национални програми за превенция на СПИН – наръчник за индикаторите за мониторинг и оценка на национални програми за превенция на ХИВ/СПИН сред младите хора	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„СПИН и младежта“ – КНИГА със здравни беседи за младежта, автор: Димитър Василев	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„ТЕТРАДКА ХИВ/СПИН“ – брошура	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Подготовка за въвеждането на НРV ваксини – основни насоки за нац. политика и програма“ – материали на Световната Здравна Организация от 2006г.	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Превенция на трафика на хора“ – Наръчник за обучители, преподаватели, педагогически съветници и социални работници	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Трафикът на хора“ – Доклад за България за 2007г. на Държ. департамент на САЩ и Нац. програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Алкохолни натравяния“ – КНИГИ „Тютюнопушенето“ – КНИГИ	Библиотека Здравно образование – книга, стр.71	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Алкохолът и другите наркотици“ – КНИГА	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
Начален етап	Гражданско образование:		
	„Утрешна среща” – помагало	Кабинет на педагогически	
	Позитивна среда на учене		

	Как по-добре да направим нещата заедно	съветник	Педагогически съветник, библиотекар
	Значимо преживяване	Кабинет на педагогически	
	Съчиняване на история	съветник	
	Сега вече се харесвам	Интернет	
	Влакче на професиите	страница на	
	Имената на професиите	МОН, раздел	
	Професиите в моето семейство	Кариерно ориентиране	
	„С ум и сърце за света“ – помагало за учители на темите: „Ценности“; „Аз и моята общност“ и „Културното многообразие“	Библиотека	
Прогимназиален и гимназиален етап	Гражданско образование V – VII клас	Гражданско образование - книга	Педагогически съветник, директор
	Семейство – стр.43		
	Аз и училището – стр.81		
	Училището и моите лични цели – стр.84		
	Моите права и отговорности в училище - стр.87		
	Аз и общуването с моите съученици – стр. 90		
	Права и отговорности в семейството – стр. 71		
	Професията – случайност или избор		
	И професиите имат семейство		
	Изследвам света на труда		
	Искам да стана...		
	„За юношите и техните родители“ – КНИГА, автор: Д-р Хулиан Мелгоса – д-р по психология	Библиотека	Библиотекар
	„За любовта и секса откровено“ – 9 теми за сексуалното и репродуктивно здраве – КНИГА, автор: Румен Бостанджиев		
	„Азбука за теб и мен“ – задачи за самостоятелна работа 5-8 клас по Програма за сексуално и репродуктивно здравно образование		
	„Азбука за теб и мен“ – книжка за родителите по Програма за сексуално и репродуктивно здравно образование		
	„Азбука за теб и мен“ – ръководство за учителя по Програма за сексуално и репродуктивно здравно образование		
	Наръчник по сексуално и репродуктивно здраве за водещи на летни лагери, автор Д. Коцев и колектив – КНИГА		
	Програма за подготовка на учители от Община Козлодуй в областта на сексуалното образование		
	Ръководство за ангажиране на младите хора в програмите за сексуално и репродуктивно здраве – КНИГА		
	„Въведение в сексуалността“ – КНИГА		
Обобщен доклад „Оценка на услугите, свързани с подобряването на сексуалното и репродуктивното здраве на младите хора в България“			

	SOS приятели – КНИГА (как да помагаме на своите връстници – практическо пособие от център „Отворено образование“)	Библиотека	Зам. директор УД, медицински лица, библиотекар
	„Бъди он-лайн, Бъди активен, Бъди полезен“ – КНИГА по Програма „Младежта в действие“ – Образование и култура		
	Моите права и другите в училище – стр.95	Гражданско образование - книга	Педагогически съветник, директор
	Как да отстоявам правата си, без да нарушавам правата на другите – стр.100		
	Училището – среда на физическо развитие и здраве – стр.104		
	„Агресията в начална училищна възраст. Стратегии за овладяване и преобразуване“ – в помощ на педагога	Библиотека	Библиотекар
	Превенция на агресията. Стойностни модели за общуване. Приказки за ценностите – помагало за учители, издава отдел Здравеопазване и превенции“, община Бургас		
	"Превенция и интервенция на училищното насилие" 5-10 клас	Помагало с разработени тренинги	Кабинета на училищния психолог
	Гражданско образование VIII – XII клас		
	Въведение в Гражданското образование – КНИГА, автор: Петър Балкански	Библиотека	Зам. директор УД, педагогически съветник, библиотекар
	Теми „Кариерно ориентиране“ – I – IX клас		
	Пакет помагала за обучение на връстници от връстници (театрални техники) – ръководство за обучение		
	„Младите хора между виртуалното и реалното – разработване и прилагане на казуси в учебна среда“ – наръчник за учители		
	КОДЕКС „Активен гражданин в училище“ – брошура		
	„Правата на човека“ – КНИГА на Българското сдружение за честни избори и граждански права		
	„Образование за правата на човека“ – КНИГА на Международната Федерация на обединените училища		
	Международна харта за правата на човека – издание на „София прес“		
	„За Правата на Детето“ – Конвенция на ООН – издателство Бълг. нац. комитет за УНИЦЕФ		
	Преподаване по проблемите на правата на човека – ръководство за учителя, издава Организация на Обединените нации		

	Структура и правомощия на териториалната общинска администрация – стр.115	Гражданско образование – книга	Педагогически съветник, директор
	Етнически общности – стр.120		
	Екология – стр.128		
	Култура – стр.135		
	Деца без родителски грижи – стр.138		
	Младите хора и престъпленията	Гражданско образование – книга, стр.142	
	Младите хора и наркотиците – КНИГА стр.147	Гражданско образование – книга	
	Младите хора и СПИН – КНИГА стр.151		
	"Превенция и интервенция на училищното насилие" 5-10 клас	Помагало с разработени тренинги	Кабинета на училищния психолог
Начален, прогимназиален и гимназиален етап	Екологично образование – КНИГИ	Библиотека	
	Природа: Светът на растенията и животните – екологичен бюлетин – брошура + книги; Какво дава природата – чиста природа – „Зелен пакет“ – уч. помагало за околната среда Природни бедствия – енциклопедия + CD филм за земетресенията + брошури Красива природа – сезоните	Библиотека Кабинет на зам. директор	Зам. директор УД, библиотекар
	Пазете природата - Червената книга		
	Ресурсите на Земята Източници на енергия – брошура Как да пестим водата и енергията – брошура Енергии на бъдещето		
	Участие в проекти Екологични катастрофи Как да спасим природата Нашият екопроект		
	Интеркултурно образование		
	Различията между хората „Да се научим да живеем заедно“ – ръководство за класни ръководители Хората по света – енциклопедия Празници и традиции на различните етнически и религиозни групи в България – книга	Библиотека	Зам. директор УД, библиотекар
	Културни различия Религии – енциклопедия Празници – КНИГА Музика Литература – фолклор и изкуство „История на изкуството“ книга		

	<p>Межкултурно общуване</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Езици и култури 2. Равенство и равнопоставеност 3. Водене на спорове – КНИГА на Център „Отворено образование“ 4. Дискриминация и толерантност – КНИГА 5. Да преподаваме антидискриминация и толерантност – СБОРНИК с методически материали от инф. офис на Съвета на Европа 6. Асимилация и мултикултурна среда 7. „Мениджмънт на етнокултурното разнообразие в образованието“ – с фокус към интеграцията уязвимите малцинства – нормативни актове и политически документи – КНИГА, автор: Йосиф Нунев 		
--	--	--	--

*Забележка:

Когато часовете се възлагат на учител, който не е специалист, той провежда час-упражнение по своята специалност.

Темите са разпределени по образователни етапи с оглед съобразяване с психо-физическото и когнитивно развитие на учениците.

Настоящата програма е актуализирана на заседание на ПС (Протокол № 1/21.09.2021 г.)